

Vyšší odborná škola, obchodní akademie a střední zdravotnická škola
Erbenova 184, 344 01 Domažlice, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DOMOVA MLÁDEŽE

/zpracovaný podle zákona č. 561/2005 Sb. v platném znění/

Domažlice 1 .9 . 2018

Mgr.Věra Prantlová v. r.
ředitelka školy

Aktualizován s platností od 1.1.2023

Školní vzdělávací program (dále také ŠVP) je dle zákona č.561/2004 Sb. o předškolním zařízení, základním, vyšším odborném a jiném vzdělání, povinný dokument, který byl vytvořen za společné účasti pedagogických pracovníků domova mládeže.

Školní vzdělávací program:

- vychází z konkrétního a dobře známého prostředí
- navazuje na dobré a osvědčené zkušenosti z minulé pedagogické práce
- je veřejně přístupný dokument, do kterého může každý nahlížet
- je zveřejněn na viditelném místě a na www.oadomazlice@ekodom.cz
- na tvorbě ŠVP spolupracoval kolektiv pedagogů DM a tento se stává programem, který má být východiskem pro pedagogickou činnost

ŠVP je vydáván na čtyřleté období a je určen:

- vedení školy
- vedení domova mládeže
- vychovatelům domova mládeže
- žákům, studentům a rodičům
- veřejnosti
- vnějším evaluačním orgánům

ŠVP je zveřejněn na viditelném místě.

OBSAH:

- 1. Identifikační údaje*
- 2. Charakteristika domova mládeže.*
- 3. Cíle vzdělávání v domově mládeže*
- 4. Délka a časový plán vzdělávání*
- 5. Formy vzdělávání*
- 6. Obsah vzdělávání*
- 7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami a mimořádně nadaných*
- 8. Podmínky přijímání uchazečů a ukončení ubytování do DM*
- 9. Charakteristika ubytovaných žáků/studentů*
- 10. Charakteristika pedagogických pracovníků*
- 11. Charakteristika vzdělávacího programu*
- 12. Prevence sociálně - patologických jevů*
- 13. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví*
- 14. Autoevaluace domova mládeže*
- 15. Materiální , personální , ekonomické podmínky*

1. Identifikační údaje

Název dle zřizovací listiny: Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Erbenova 184, Domažlice

Ředitelka školy: Mgr. Věra Prantlová

Adresa školy: Erbenova 184, 344 01 Domažlice

Vedoucí vychovatelka: Jaroslava Ebertová

Adresa domova mládeže: ulice B. Němcové 116, 344 01 Domažlice

Rezortní identifikátor (IZO): 048342939

Právní forma: příspěvková organizace

Kontakty:

sekretariát: 379 724 581

email: vos-oa-szs@ekodom.cz

internetová stránka: www.oaodomažlice.cz

vedoucí vychovatelka: 379 722 386

email: jaroslavaebertova@ekodom.cz

Zřizovatel: Plzeňský kraj

Kapacita domova mládeže: 110

Součástí domova mládeže: školní jídelna, která zajišťuje ubytovaným celodenní stravování.

2. Charakteristika domova mládeže

Domov mládeže při VOŠ, OA a SZŠ v Domažlicích, Erbenova 184 je jednou ze součástí střední školy. Škola spolu s domovem mládeže a školní jídelnou nabízejí kromě možnosti vzdělávání rovněž kvalitní stravovací služby, možnost ubytování a sportovního vyžití i v době mimo vyučování.

Domov mládeže se nachází v centru města. Ubytovává žáky středních odborných škol, středních odborných učilišť, gymnázií, studenty vyšších odborných škol i soukromých škol, jejichž zřizovatelem je Plzeňský kraj. V případě hodném zvláštního zřetele může být do domova mládeže umístěn i žák druhého stupně základní školy.

Celková ubytovací kapacita domova mládeže je 110 lůžek. K dispozici jsou dvě kuchyňky s vybavením, společné sprchy a WC na chodbách, knihovna, počítačová učebna, posilovna a sportovní místnost. Ubytování je zajištěno v ul. B. Němcové 116.

Součástí domova mládeže v ul. B. Němcové 116 je školní jídelna, která zajišťuje stravování žákům, studentům a zaměstnancům obědy, ubytovaným žákům a studentům celodenní stravování.

Stravovací kapacita školní jídelny je 400 jídel.

Cena stravného pro žáky a studenty ubytované v DM: snídaně je 33,-- Kč, oběd 38,-- Kč, večeře 36,-- Kč.

Cena ubytovného za 1 měsíc činí 1 500,-- Kč.

V rámci doplňkové činnosti poskytneme ubytování:

- v době školního roku pouze o víkendech pro jednotlivce i pro kolektivy
- po celý měsíc červenec a srpen pro jednotlivce a kolektivy

Komerční cena pro veřejnost je 300,-- Kč osoba/noc.

Celoroční ubytování je možné ve čtyřech pokojích o celkové kapacitě deseti lůžek, každý pokoj má vlastní sociální zařízení, k dispozici je i kuchyňka s vybavením.

Cena činí 400,-- Kč osoba/noc.

Uvedené ceny jsou platné od 1. 1.2023

V objektu je internetové připojení WiFi na všech pokojích.

3. Cíle vzdělávání v domově mládeže

Školní vzdělávací program domova mládeže vychází ze zásad a cílů školského zákona.

Cíle vzdělávání:

- rozvíjet osobnost žáka (vyzrání, seberealizaci) a získat samostatnost
- vytvářet podmínky pro přípravu na vyučování, vedení žáků k získání vzdělání, neustálé sebevzdělání
- vést žáky k účelnému využívání volného času, seberealizaci v řízené nebo spontánní nabídce aktivit
- osvojovat obecně uznávané normy, hodnoty a pravidla
- zajistit prevenci sociálně patologických jevů
- osvojovat si pravidla týmové spolupráce, učit se respektovat požadavky kolektivu a následně celé společnosti
- upevnit hygienické návyky, propagovat zdravý životní styl, odpovědnost za jednání vůči prostředí, vztahu k přírodě
- rozvíjet komunikaci, jasně a srozumitelně se vyjádřit k daným tématům, naslouchat druhým, zdravě diskutovat

Cíle středního odborného vzdělávání

Cíle středního vzdělávání vychází z celoživotně pojatého principu znalostí společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Cílem středního vzdělání (i odborného) je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Na školní vzdělání navazuje celoživotní vzdělávání. Jedná se tak o permanentní proces učení. Při výchovně vzdělávací činnosti, jejím obsahovém strukturování a jednotlivých aktivitách se vychází ze čtyř základních pilířů učení:

a) Učit se a poznávat, tj. rozvinout dovednosti potřebné k učení:

- získávat vědomosti
- dovednosti potřebné k učení
- prohloubit poznatky o světě
- učit se objevovat nové poznatky
- rozvíjet základní myšlenkové operace, paměti, schopnosti koncentrace
- řešit problémy
- rozvoj dovedností k celoživotnímu učení atd.

b) Učit se pracovat a jednat

- učit se „jak na to“, to je naučit se tvořivě zasahovat
- naučit se aktivně a tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje
- rozvíjet aktivní přístup žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře, včetně schopnosti přizpůsobit se změnám na trhu práce
- učit se zodpovědnému přístupu žáků k samostatné i týmové práci, učit se komunikovat
- rozvíjet dovednost vyjednávat, diskutovat o případném kompromisu, získávat různé návyky a dovednosti k životu

c) Učit se být tj. rozumět vlastní osobnosti

- rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření
- jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami
- jednat s osobní zodpovědností, sebehodnocením a sebereflexí
- rozvíjet tělesné a duševní schopnosti a dovednosti
- utvářet a kultivovat svobodné, kritické a nezávislé myšlení, úsudek rozhodování
- učit se přijímat odpovědnost žáků za vlastní jednání a chování
- kultivovat a rozvíjet emoční prožívání (empatii), včetně prožívání a vnímání estetického
- rozvíjet kreativitu
- rozvíjet volní vlastnosti
- rozvíjet specifické vlastnosti a nadání žáků
- budovat hodnotový systém
- chránit zdraví a vést zdravý životní styl apod.

d) Učit se žít společně tj. učit se žít s ostatními

- učit se žít s ostatními a spolupracovat s nimi
- pracovat jako člen týmu (kolektivu)
- podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo
- respektovat lidský život a jeho trvání jako nejvyšší hodnotu
- vytvářet úctu k živé i neživé přírodě, vést k ochraně a zlepšování životního prostředí

- ve vztahu k jiným lidem se oprostít od předsudků, xenofobie, intolerance, nesnášenlivosti
- osvojit si pravidla slušného chování
- chovat se v souladu s morálními zásadami a právními normami
- rozvíjet komunikativní dovednosti potřebné pro život pracovní, rodinný a společenský
- rozvíjet porozumění s jinými lidmi
- rozvíjet poznání, že všichni máme práva, ale i povinnosti atd.

Klíčové kompetence, které žák/student získává a rozvíjí ve výchovně vzdělávacím procesu, se prolínají a jsou základem všeobecného vzdělávání a mají komplexní podobu ve všech zájmových činnostech DM. Vytvoření kompetencí je cílem vzdělávání. Kompetence není jenom osvojení poznatků a dovedností, ale také vytvoření způsobilostí potřebných pro život nebo výkon povolání (schopnosti, znalosti, dovednosti, postoje a hodnotové orientace). Kompetence jsou důležité pro osobní rozvoj jedince - jeho aktivní zapojení do společnosti, pracovní uplatnění a celoživotní vzdělávání. Pedagogické působení a podpora žáků v domově mládeže směřuje k tomu, aby žáci/studenti byli v domově mládeže spokojeni, cítili se bezpečně, byli úspěšní a slušní, vybaveni klíčovými kompetencemi a funkční gramotností (čtenářská, mediální, informační, finanční gramotnost).

1. Kompetence k učení

- získávat všeobecné a odborné vzdělání
- vytvářet návyky k samostatnému učení
- dbát na zkvalitňování přípravy na vyučování

Kompetence k učení organizuje a řídí vlastní učení, učí poznávat schopnosti a hodnotit je, nachází a upevňuje efektivní styl a režim učení.

Žák:

- umí vyhledávat a kriticky hodnotit informace a pomoc jiných
- využívá nabytých vědomostí a dovedností, prohlubuje je
- zvládá neúspěch, je psychicky odolný
- poznává smysl učení, motivuje se pro další učení, pozitivně hodnotí jeho přínos pro svůj život, chápe sebezvzdělávání jako celoživotní proces

Strategie výchovy – vychovatel:

- vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního efektivního stylu a režimu učení
- podporuje žáka v oblasti vzdělávání tím, že očekává pozitivní výsledky, motivuje ho k učení a k vyhledávání informací, zadává mu přiměřené úkoly a pomáhá mu zvládnout případný neúspěch
- vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení a materiálně technické podmínky s využitím informačních technologií
- spolupracuje s rodiči a školou

2. Kompetence k řešení problémů

- učit se nevyhýbat problémům, přemýšlet o příčinách a hledat jejich řešení
- rozlišovat správné a nesprávné řešení a nést odpovědnost za jeho následky
- rozvíjet myšlení, učit se být flexibilní, samostatně rozhodovat

Tyto kompetence zahrnují všechny formy jednání, které si každý jedinec musí osvojit, aby byl schopen se efektivně a konstruktivně podílet na dění ve společnosti a dokázat řešit problémy, a to v osobním, rodinném i veřejném kontextu.

Žák:

- vnímá problémové situace, rozpozná a snaží se problém pochopit, hledá jeho podstatu, navrhuje postupné kroky nebo varianty řešení
- zjišťuje důvěryhodnost informací získaných při řešení problémů, osvědčené postupy umí použít v dalším podobném případě
- rozvíjí myšlenkové operace (třídí poznatky, analyzuje, dedukuje, porovnává, zobecňuje, konkretizuje, ale uplatňuje i fantazii, intuici a představivost v poznávacích činnostech)
- pružně reaguje na nové situace, nevyhýbá se problémům
- umí rozlišit správné a nesprávné řešení a nést odpovědnost za následky svého jednání

Strategie výchovy - vychovatel:

- řešení problémů vyplývajících z běžného života, účast na řešení problémů v souvislosti s dodržováním řádu domova mládeže
- aktivně napomáhá žákovi adaptujícímu se na nové podmínky života především přenosem ověřených způsobů řešení a zkušeností
- motivuje žáka k získávání informací potřebných k řešení problémů a ověřování jejich správnosti
- seznamuje žáky s problémy v domově mládeže, dává možnost hodnotit a řešit problémovou či mimořádnou událost, otvírá neřešené problémy, nebát se o problému hovořit

3. Kompetence komunikativní

- rozvoj bohaté slovní zásoby
- umění vyjádřit se
- schopnost kultivované komunikace
- mít právo vyjádřit vždy svůj názor
- schopnost pracovat s informacemi

Tyto kompetence představují a rozvíjejí schopnost vyjádřit a interpretovat myšlenky, pocity a informace v ústní i psané podobě a zapojit se do komunikace v různých sociálních kontextech.

Žák:

- rozvíjí a prakticky používá komunikativní dovednosti, rozvíjí slovní zásobu
- rozumí sdělením a informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje
- umí najít téma k rozhovoru
- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je
- vyjadřuje se přiměřeně ke komunikačnímu záměru verbálním, příp. písemným projevem, umí mluvit, ale také naslouchat
- je schopen rozvíjet komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci, optimismu a zvládnutých emocích
- adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje, nenechá se zmanipulovat

Strategie výchovy - vychovatel:

- učí žáka rozvíjet a využívat jeho komunikativní dovednosti, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem průběžně celý školní rok formou rozhovorů, besed ve výchovných skupinách, neformálními besedami na pokojích, návštěvami kulturních a společenských akcí
- vede žáka k diskusi o informacích a k věcné argumentaci, dává mu přitom prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je mu vzorem k věcné a konstruktivní komunikaci
- předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho zdravý a aktivní život v DM
- učí žáka pracovat s gesty, mimikou i jinými výrazovými prostředky

4. Kompetence sociální a interpersonální

- učit se plánovat
- přebírat odpovědnost za své chování
- schopnost vytvořit si reálnou představu o sobě samém
- schopnost umět se prosadit, schopnost týmového jednání

Tyto kompetence jsou předpokladem pro realizaci kompetencí ostatních. Jejich obsahem je osobnostní rozvoj a spolupráce v různých sociálních prostředích.

Žák:

- umí porozumět sám sobě, zvládá vlastní chování, je schopen sebereflexe, koriguje vlastní chování, je schopen poznávat odlišnosti lidí - umí rozpoznat agresivitu, šikanu, dokáže se jí ubránit
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky, umí přijmout kompromis
- je schopen adaptovat se na měnící se životní podmínky a tvořivě je ovlivňuje, respektuje druhé, je tolerantní, projevuje ohleduplnost
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, spolupracuje v týmu a uplatňuje v něm své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- organizuje nebo se podílí na společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření podnětné atmosféry
- vnímavě přistupuje k problému druhého, umí pomoci dle svých možností

Strategie výchovy - vychovatel:

- napomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabší stránky, pravidelně hodnotí jeho práci a pozitivně ho motivuje k sebepoznávání
- vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci organizováním společných činností, stanovuje žákovi přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve skupinách (skupina v pokoji, výchovná skupina, domov mládeže jako celek)
- všestranně napomáhá žákovi adaptovat se na měnící se podmínky sociální, organizační i materiální
- podílí se na upevňování pozitivního psychosociálního klimatu
- vede žáka k pomoci jinému (problém s adaptací, prospěchem, rodinné problémy, problémy v kolektivu)

5. Kompetence občanské

Tyto kompetence jsou potřebné pro začlenění jedince do společnosti a uplatnění se v ní.

Žák:

- stanovuje si osobní cíle vycházející z jeho potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti, sociální skupiny, zájmů celku
- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka, uplatňuje zásady slušné komunikace a demokratické způsoby řešení
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní, sociální, ekologické, ekonomické a duchovní hodnoty, zaujímá k nim odpovědné postoje
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytuje účinnou pomoc
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem
- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti, orientuje se ve složitostech demokratické, pluralitní společnosti, chápe je a participuje na řešení jejich problémů

Strategie výchovy - vychovatel:

- výchovně využívá prožitků žáka, kdy celkové klima domova (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru
- motivuje žáka k projevení názoru, diskuzi a rozhodnutí celku, rozvíjí schopnosti kritického a tvořivého myšlení, empatie, argumentace a prezentace názorů, schopnosti kompromisu a schopnosti obhajovat lidská práva a svobodu
- vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství (pokoj, výchovná skupina), vychovává k úctě k zákonu
- podporuje zainteresovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat, respektovat odlišnosti
- vede žáky k odpovědnému jednání a výchovně využívá situace, kdy žák neohrožuje a nepoškozuje sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem

6. Kompetence k volnému času

Tyto kompetence vytvářejí podmínky pro vzdělávání zejména tím, že rozvíjejí intelektuální, psychický, fyzický, sociální i emoční potenciál jedince a vytvářejí další prostor pro jeho sebeuplatnění.

Žák:

- umí svůj volný čas žít, čelí nudě a prázdnotě, aktivně odpočívá
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dokáže určit priority volného času a žije podle nich, odolává sociálně patologickým jevům
- využívá a akceptuje nabízené modely využití volného času, naplňuje a rozšiřuje své individuální zájmy, talent, schopnosti
- chápe význam rozvoje osobních zájmů a zdravého způsobu života pro psychickou, fyzickou a sociální kultivaci své osobnosti (osobnostní rozvoj)
- zapojuje se do organizace života domova, osobně se podílí na organizaci a realizaci vzdělávání a výchovy

- rozvíjí svou schopnost aktivním trávením volného času kompenzovat těžké situace nebo jednostrannou zátěž ze školního vyučování
- je schopen odmítnout nabídku na nevhodné trávení volného času

Strategie výchovy - vychovatel:

- vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času v souladu se zájmy žáka
- učí žáka novým vědomostem a dovednostem, vede ho k tvořivosti a účasti na společné činnosti
- realizuje skupinový program sociální prevence, poskytuje žákovi informační servis
- vede žáka k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě
- modernizuje obsah vlastní zájmové činnosti a metody skupinové práce s žáky, rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost, aktivitu, zaměřuje se na negativní projevy jako je nechuť se bavit, na nevyhraněné až chybějící zájmy a na sklony k sociálně patologickým jevům

Výchovně vzdělávací strategie

Vychází z obecných pedagogických zásad volnočasových aktivit, při kterých žáky provázíme a formou nabídky a motivací je podněcujeme k překračování jejich „komfortní zóny“. Hodnotíme jejich možnosti a proces víc než výsledek (požadavek dobrovolnosti, nenásilného ovlivňování volného času, přiměřenosti, zajímavosti a zájmovosti, prostoru pro seberealizaci, vyzvednutí kladných stránek osobnosti žáků).

Strategie výchovných činností vychází z obecných pedagogických zásad jako je individuální přístup, přiměřenost, důslednost, poslušnost, jednotný přístup v působení a respektuje požadavky pedagogického ovlivňování volného času. Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, formulují upřednostňované cíle, postupy, metody a formy práce, případně aktivity, příležitosti a pravidla.

4. Délka a časový plán vzdělávání

- Školní vzdělávací program obsahuje program činností na dobu jednoho čtyřletého vzdělávacího cyklu pro celý domov mládeže
- Předností ŠVP je operativnost a kreativnost, s možností propojovat a přesouvat témata
- Plán akcí je rozpracován do jednotlivých měsíců

Roční plán činnosti domova mládeže je koncipován vždy na jeden školní rok a obsahuje koncepci činnosti domova mládeže jen s orientačním časovým určením jednotlivých činností. Roční plán činnosti schvaluje ředitel školy.

V měsíčních plánech Deníku výchovných skupin jsou uváděny konkrétní akce ve vazbě na konkrétní termíny, nikoliv dlouhodobé průběžné činnosti realizované vychovateli.

5. Formy vzdělávání

Formy výchovné činnosti:

Formy výchovné činnosti jsou v podstatě „stálé úkoly vychovatele“, což je průběžná činnost vychovatele, kontrola pořádku. Dodržování denního režimu, dohled nad naplňováním studijního klidu, pomoc při přípravě na vyučování či zprostředkování vzájemné pomoci spolužáků.

1. Pravidelné činnosti:

- kolektivní
- individuální
- individuální a skupinové pohovory - průběžné neformální působení vychovatele
- kontrola studijního klidu, úklidu pokojů, přítomnosti žáků/studentů v DM, sledovaných televizních pořadů apod.
- volnočasové aktivity
- pravidelné akce - nabídky činností DM

2. Příležitostné činnosti (jednorázové akce):

- turnaje, soutěže
- besedy
- výlety, exkurze
- návštěvy tanečních kurzů, divadel

3. Spontánní aktivity:

- využití hřišť a sportovišť
- internet

Výchovný program DM

Koncepce výchovné činnosti v domově mládeže je nástrojem a prostředkem organizace práce vychovatelů. Umožňuje vychovatelům systematicky plánovat a organizovat výchovný proces, vytyčuje cíle výchovné práce a stanovuje podmínky, v nichž se výchova uskutečňuje. Důležitý je jednotný přístup všech vychovatelů na domově mládeže a jejich stálá každodenní spolupráce.

Podle věkových zvláštností studentů je program členěn do dvou etap:

1. etapa: 15 – 16 let

V této etapě se usiluje o adaptaci na pobyt v DM a na nové podmínky středoškolského studia. Rozhodující význam má úroveň spolupráce s rodiči.

- a) zvládnutí odloučení od rodiny – utváření vztahů v „náhradním rodinném prostředí“, potlačování a odstraňování stresujících faktorů spojených se zásadní změnou prostředí a životních zvyklostí (vztah k vychovateli, odpovědnost při plnění povinností, péče o majetek)
- b) postupné uznání důležitosti a nutnosti zásad života ve společném domově (BOZP, PO, respektování spolubydlících)
- c) poznání, obohacování a rozvíjení svých schopností, vědomostí a dovedností

2. etapa: 17 – 18 let

V této etapě směřuje výchovné úsilí vychovatelů k přípravě žáků a studentů na svět dospělých, sociální komunikaci, kooperaci a orientaci v oblasti samostatného rozhodování o vlastním životě.

- a) konkrétní sociální dovednosti a návyky - orientace v oblastech světa dospělých (pracovněprávní povědomí, sexuální, předmanželská a rodinná výchova, orientace v oblasti negativních sociálně patologických jevů – toxikománie, kriminalita, gamblerství, sekty...)
- b) psychologická a etická připravenost na svět dospělých, stabilizace pozitivních zájmů, motivací, hodnot a životního stylu
- c) upevnění návyků sebevzdělávání vedoucí k potřebě dalšího vzdělávání, udržení zájmu o studium, úspěšné absolvování školy, připravenost k výkonu profese

6. Obsah vzdělávání - volnočasové aktivity

Obsah zájmového vzdělávání a použité prostředky se výrazně liší od školního vzdělávání. Činnost a výchovné působení DM vychází z obecných pedagogických zásad. Důraz je kladen na pestrost, dobrovolnost, individuální přístup a přiměřenost.

Žáci se mohou zúčastňovat sportovní, kulturní a společenské činnosti v DM, mohou si také vybrat z nabídek dění ve městě – například navštěvovat divadelní, filmová představení, taneční kurzy, koncerty, přednášky, výstavy podle vlastních požadavků.

Mohou využít programovou nabídku Domu dětí a mládeže a MKS, plavecký bazén, zimní stadion. V blízkém okolí mají možnost věnovat se turistice, cykloturistice a in-line bruslení. Ubytování mají možnost sportovního a kulturního vyžití přímo v prostorách domova mládeže. Denně mají k dispozici studovnu s PC připojenými na internet, bezdrátové připojení na vlastní PC mají také ve svých pokojích. Dále mohou využívat knihovnu s televizí a DVD přehrávačem, posilovnu a sportovní místnost.

Kulturní a společenské aktivity

- seznámení s Domažlicemi – Chodskem formou společné vycházky /pro 1. roč./ s výstupem na domažlickou věž
- besedy na aktuální téma
- filmová představení v kině Čakan
- kulturní akce dle nabídky MKS v Domažlicích
- účast na přednáškách pořádaných městskou knihovnou B. Němcové v Domažlicích

- uskutečnění společenských, zábavných akcí a soutěží
- vánoční posezení
- večer u táborového ohně (na zakončení školního roku)

Během roku jsou podle zájmu pořádány turistické vycházky. Nedaleká cyklostezka v Domažlicích je vhodná pro in line bruslení. Ve městě mohou žáci a studenti navštěvovat tréninky pod odborným vedením trenérů: basketbal, box, kickbox, zumba.

Prostorové možnosti

- jídelna, knihovna, kulturní a sportovní zařízení města, posilovna, sportovní místnost

Časové rozvržení

- celoročně pravidelná činnost – harmonogram kroužků, ostatní činnost podle potřeby a zájmů

Cíl

- vést žáky k aktivnímu, smysluplnému využívání volného času, estetickému cítění

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami a mimořádně nadaných žáků

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření.

DM vytváří podmínky pro zpřístupňování vzdělávání nejen z hlediska srovnatelných možností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i z hlediska postupu, jak žáka motivovat a vtáhnout do aktivní účasti na vzdělání.

Domov mládeže vytváří podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných žáků v rámci zájmového vzdělávání. Talentovaní jedinci mají podporu vychovatelů a nabídku dalších doplňkových aktivit v oblasti jejich zájmů i mimo DM.

8. Podmínky přijímání uchazečů a ukončení ubytování do DM

Přihlášku do domova mládeže podávají zákonní zástupci nezletilého žáka a zletilí žáci/studenti vedoucí vychovatele do 15. června, ubytování žáci/studenti postupující z nižších ročníků podávají přihlášku vychovatele nejpozději do 31. května.

Důvody propuštění z DM:

- požádá-li zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák/student písemně o ukončení pobytu
- neplatí-li zákonný zástupce žáka/studenta příspěvek na ubytování a stravování po dobu dvou měsíců
- bylo-li žákovi/studentovi povoleno přerušování studia
- žák/student se přestěhoval do místa školy, která ubytovanému žákovi/studentovi poskytuje vzdělání
- bylo-li žákovi/studentovi ukončeno ubytování v DM pro porušování vnitřního řádu domova mládeže

Kritéria pro umístění v domově mládeže:

- upřednostněni jsou žáci/studenti VOŠ, OA a SZŠ
- žáci /studenti, kteří pokračují v ubytování
- žáci z dětských domovů
- žáci /studenti z oslabeného sociálního zázemí (neúplné, sociálně slabé rodiny), se zdravotním omezením
- podle vzdálenosti místa trvalého bydliště

Nástup do DM je možný již den před zahájením školního roku. V tento den se mohou rodiče, žáci/studenti seznámit s prostředím DM, vnitřním řádem, vychovatelkami a získat informace o všem, co je zajímavé.

9. Charakteristika ubytovaných žáků /studentů

Žáci/studenti ubytovaní v domově mládeže pocházejí z nejrůznějších sociokulturních prostředí, z regionů přesahující hranice města a rozdíly v jejich chápání života způsobuje jejich profesní zaměření, osobní zájmy a společenské vlivy.

Mezi žáky/studenty domova mládeže mohou být začleněni také žáci/studenti, kteří potřebují specifický přístup vyplývající z jejich zdravotního postižení, popř. z jejich rodinného zázemí. Těmto žákům/studentům je poskytována nutná speciálně pedagogická péče a individuální přístup, aby nedocházelo k izolaci žáka/studenta a dokázal se co nejlépe začlenit do nového prostředí. Vychovatel spolupracuje s rodiči, s třídním učitelem, výchovným poradcem příslušné školy a podle nutnosti s pedagogickou poradnou, speciálním pedagogickým centrem nebo zdravotnickým zařízením.

10. Charakteristika pedagogických pracovníků

Požadavky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků stanoví zákon č.563/2004 Sbírky o pedagogických pracovnících ve znění pozdějších předpisů. Podle zákona má pedagogický pracovník splňovat předpoklady pro výkon funkce podle §3 a splňovat odbornou kvalifikaci a podle §16. Požadavky na odbornou kvalifikaci stanovuje školský zákon. Počet vychovatelů je závislý na počtu žáků domova mládeže

Domov mládeže řídí ředitelka VOŠ, OA a SZŠ. Společně s vedoucí vychovatelkou domova mládeže organizuje provoz domova mládeže – vydává vnitřní řád a zabezpečuje školení BOZ a PO pro žáky /studenty ubytované v DM. Plnění těchto úkolů zajišťuje vedoucí vychovatelka domova mládeže a v oblasti výchovné a zájmové spolupracuje s vedení školy.

Kompetence vychovatelek

Pedagogické

motivace k učení, osobnostní a sociální rozvoj, zdravý způsob života

Komunikativní

úspěšné jednání s rodiči žáky, spolupracovníky, schopnost vyjadřovat myšlenky, předávat informace

Organizační, řídicí

schopnost plánovat, organizovat, stanovovat postupy a metody výchovy, hodnotit, dodržovat vnitřní řád

Pedagogická dokumentace

- přihláška žáka/studenta k ubytování v domově mládeže
- osobní spis žáka/studenta
- deník výchovné skupiny
- denní záznam
- školní vzdělávací program DM
- roční plán výchovné činnosti domova mládeže

Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci mohou po vzájemné dohodě s vychovatelkami navštívit domov mládeže, seznámit se s vnitřním řádem domova mládeže, režimem dne. V případě problému jsou ihned informováni telefonicky nebo osobně, důležité skutečnosti jsou rodičům oznamovány písemně vedoucí vychovatelkou.

Spolupráce se školami a jinými subjekty

Každá vychovatelka je v kontaktu s třídními učiteli, s výchovným poradcem jednotlivých škol. Pravidelně sleduje studijní výsledky žáků, kontroluje využívání studijní doby a snaží se je motivovat k učení.

Ve vztahu k cizím školám vystupuje domov mládeže jako partner a podílí se na výchově a vzdělávání žáků v rámci jejich vlastní výchovně vzdělávací činnosti.

Další subjekty s nimiž domov mládeže spolupracuje

- Pedagogicko - psychologická poradna v Domažlicích
- Policie ČR
- dle nutnosti lékařská zařízení

11. Charakteristika vzdělávacího programu

Přednosti domova mládeže ve vzdělání a výchově jsou především v oblasti výchovy osobnosti žáka/studenta a výchovy v době mimo vyučování. Tím jsou určeny i jeho základní cíle a úkoly, které spočívají v citlivém pedagogickém vedení žáků/studentů k využívání volného času. K tomu využívá specifické prostředky, formy a metody této činnosti a plní následující úkoly výchovy mimo vyučování:

- výchovně vzdělávací a seberealizační (seberealizace a osobnostní rozvoj, prostor pro sebevýchovu)
- sociální úkoly (společenské uplatnění, vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a důstojnost, aktivita a činnost)
- relaxační (upevňování zdraví a obnova sil)

Pedagogické působení v domově mládeže naplňuje specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané zákonem č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Jedná se o výchovu a vzdělávání neformálního a informálního charakteru.

Prvořadým úkolem je zabezpečit všem žákům/studentům odpovídající studijní, stravovací a ubytovací podmínky a vytvořit jim co nejvhodnější zázemí pro studium a využití volného času. Pobyť v domově mládeže je organizován vnitřním řádem a režimem dne. V době mimo vyučování mají ubytovaní možnost sportovního a kulturního vyžití.

Pedagogické působení a výchovná činnost v domově mládeže

Smysluplné využívání volného času má význam při formování osobnosti. Vedle odpočinku, zábavy, kompenzace učení a práce je to i příležitost k poznávání různých druhů činnosti a

oblasti života společnosti, což je důležité z hlediska profesní orientace a přípravy na povolání i pro ostatní formy účasti na životě společnosti. Účelné trávení volného času v kolektivu vrstevníků pozitivně ovlivňuje návyk týmové práce, formuje dovednosti, vědomosti, schopnosti, zájmy, volní i další charakterové rysy, upevňuje tělesné i duševní zdraví.

Cíle:

- vést žáky/studenty k účelnému využívání volného času s nabídkou dostatečného množství námětů pro jeho naplňování
- vést žáky/studenty k získání vzdělání, vytvářet podmínky pro přípravu na vyučování
- vést k osvojování základních hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako osobnost působící na své okolí
- věnovat se sportu a pěstování zdravého životního stylu
- pěstování hygienických návyků včetně úklidu a výzdoby pokojů
- schopnost týmové spolupráce
- vzájemná komunikace mezi žáky a studenty
- vyjadřování pocitů nejen řečí, ale i gesty a jinými prostředky

Cíl

- rozvíjet možnost vyjádřit myšlenky, pocity, informace a posilovat sebedůvěru

12. Prevence sociálně - patologických jevů

Zahrnuje komplexní uplatnění dostupných prostředků, to je vzdělávání vychovatelek, spolupráce s rodiči a učiteli na školách, vhodné vyplnění volného času ubytovaných. Patologickým jevům lze předcházet kvalitní zájmovou činností pod dohledem vychovatelek, s cílem získání vhodných návyků.

Důraz klademe na tyto sociálně patologické jevy:

- užívání návykových látek (tabák, alkohol, drogy)
- patologické hráčství
- šikana, vandalismus
- kyberšikana
- záškoláctví
- kriminalita a delikvence
- nevhodné stravovací návyky – bulimie, anorexie

V souvislosti s těmito jevy spolupracujeme se školními metodiky prevence a výchovnými poradci jednotlivých škol ubytovaných žáků/studentů, se středisky výchovné péče, s Pedagogicko – psychologickou poradnou v Domažlicích, s útvarem kriminality mládeže a s Policií ČR.

13. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Domov mládeže nese zodpovědnost za bezpečnost a dodržování hygienických předpisů ubytovaných. Na začátku školního roku jsou všichni ubytovaní seznámeni podle osnovy s bezpečnostními a hygienickými pravidly, které musí každý dodržovat. Poučení je provedeno, potvrzeno podpisem žáků/studentů.

Základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví jsou konkretizována ve vnitřním řádu domova mládeže.

14. Autoevaluace domova mládeže

- podmínky k výchově – stav ubytování, materiálně technické podmínky
- průběh výchovy – obsah, metody práce, podíl žáků/studentů na činnosti a rozhodování
- podpora žáků/studentů – hodnocení, schopnost motivace
- výsledky vzdělávání – účinnost výchovných metod, zapojení žáků/studentů do života DM
- vliv vzájemných vztahů – vztahy žák a žák, žák a student, student a student, vychovatel a žák, student, vychovatel a rodič
- spolupráce s rodiči – informovanost
- řízení domova mládeže – organizování, plánování, kontrola

Cíl

- spokojenost žáků/studentů, rodičů
- pozitivní klima mezi ubytovanými i zaměstnanci
- zlepšování materiálně technických podmínek

Zdroj

- výsledky šetření a anket mezi žáky, studenty a zaměstnanci
- náměty, připomínky, stížnosti

15. Materiální, personální, ekonomické vybavení

Materiální vybavení je určeno pro žáky/studenty a zaměstnance domova mládeže a dle platných předpisů podléhá každoroční inventarizaci.

Materiální vybavení pro žáky/studenty

Žáci/studenti jsou ubytováni ve dvou a třílůžkových pokojích, které splňují podmínky vyhlášky pro zařízení do 1. kategorie. Na každém patře je k dispozici kuchyňka s mikrovlnnou troubou, rychlovarnou konvicí, základním nádobím, lednicí k uložení potravin a společné sociální zařízení (toalety a umývárny).

Každý ubytovaný má na pokoji k dispozici:

- válendu s úložným prostorem
- stůl a židle
- noční stolek
- skříň na osobní věci
- lampičku

Společné prostory pro ubytované

Místnosti pro výchovně vzdělávací činnost a spontánní individuální i skupinové aktivity:

- knihovna (s televizí)
- kuchyňka na každém patře
- sportovní místnost
- posilovna
- jídelna

Personální obsazení DM:

Domov mládeže řídí ředitelka VOŠ ,OA, SZŠ . Ta stanovuje pracovníkům pracovní úvazek a pracovní náplň. Společně s vedoucí vychovatelkou organizuje provoz DM.

- vedoucí vychovatelka
- 2 vychovatelky
- 1 údržbář
- 1 uklízečka

Ekonomické podmínky

- Finanční zabezpečení činnosti domova mládeže je zajišťováno zřizovatelem formou příspěvku na provoz, pro který je každoročně stanoven normativ na ubytovaného a stravovaného žáka.
- Druhým finančním zdrojem pro financování činnosti domova mládeže je doplňková činnost školy, na které se domov mládeže velmi významně podílí. Dominantní doplňkovou činností domova mládeže je komerční ubytování a stravování.

Hygienické podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví žáků/studentů

Domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č.410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých ve znění pozdějších předpisů, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid.

V rámci tohoto právního předpisu poskytuje domov mládeže kromě základních podmínek pro ubytování zejména výměnu ložního prádla, úklid společných prostor a sociálního zařízení. V každém patře jsou k dispozici 2 koupelny (umyvadla, sprchy) a WC. Hygienická zařízení jsou vybavena dávkovačem mýdla, toaletním papírem, papírovými ručníky.